

ZONDAG 29 OKTOBER 2023
-Gedachtenis van de gestorvenen-
Voorganger: ds. Rienk Lanooy
Organist: Geerten van de Wetering
Ouderling: Marc Blom
Zondagskind: Willem
m.m.v.
Residentie Bachkoor
Residentie Bachorkest
Marjon Strijk, sopraan
Marcel Jorquera Vinyals, altus
Bernard Loonen, tenor
Robbert Muuse, bas
Dirigent: Jos Vermunt

In deze dienst zal klinken de cantate 'Aus tiefer Not schrei ich zu dir' (BWV 38) van J.S.Bach.

Bij de kinderdiensten:

In de Gedachtenisdienst herdenken wij de mensen die afgelopen jaar overleden zijn. Dit doen wij in een periode waarin het steeds donkerder en kouder wordt. De natuur wordt stiller en de dagen tot kerst worden alsmear korter. Het is een mooi moment om terug te kijken, om verdriet te voelen en tegelijkertijd mooie dingen te delen. Het herdenken van een overledene kan op verschillende manieren. Hoe zou jij dat doen? Hoe zorg je ervoor dat iemand niet wordt vergeten?

*** Nieuwe aanwinsten in de bibliotheek! ***

Voor en na de dienst is er gelegenheid boeken te lenen bij de bibliotheektafel in de Wandelruimte. Op de tafel liggen ook de nieuwste aanwinsten. U bent van harte welkom om te komen kijken en (gratis) te lenen!

In de Apostelkapel staat een kaarsentafel. U kunt daar een kaars aansteken voor iets wat u bezig houdt, of voor iemand die in uw gedachten leeft. Bij de ingang zijn knielkussens beschikbaar.

De agenda en overige informatie vindt u achter in de liturgie.

Wilt u zo vriendelijk zijn het geluid van uw mobiele telefoon uit te zetten.

Het is niet toegestaan tijdens de dienst te fotograferen.

ORGELSPEL

Aus tiefer Not schrei ich zu dir
Uit: Choralvorspiele op. 67

Max Reger
(1873 - 1916)

BEGROETING

-de kaarsen worden aangestoken-

STILTE

BEMOEDIGING

V: On - ze hulp is in de naam van de Heer,
G: die he - mel en aar - de ge - maakt heeft
V: die trouw houdt tot in eeu - wig - heid,
G: en niet laat va - ren de wer - ken van zijn han - den.

- gemeente gaat staan -

INTROÏTUS: Psalm 95: 1, 2 en 3

Berijming: Willem Barnard en Willem Johan van der Molen

Melodie: Genève 1542/Lyon 1547 – Psalm 24

- gemeente knielt of gaat zitten -

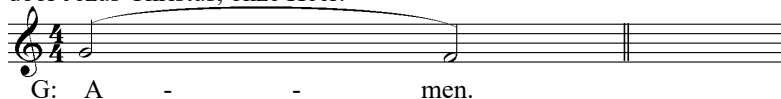
GEBED OM ONTFERMING

Na het "...zo bidden wij U" van de voorganger antwoordt de gemeente met:

Heer ont-ferm u, Chris - tus ont-ferm u, Heer ont - ferm u

V.: God schenke ons vergeving, bevrijding, vertrouwen en hernieuwde toewijding,
door Jezus Christus, onze Heer.

G: A - - - men.

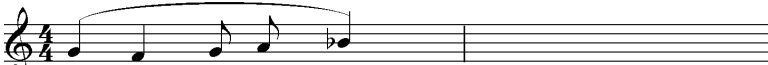
LOFLIED: LB 713: 1, 3 en 5

Tekst: Willem Barnard

Melodie: Willem Vogel

-gemeente gaat zitten, de kinderen verlaten de dienst en gaan naar hun eigen ruimten-

GEBEDSGROET

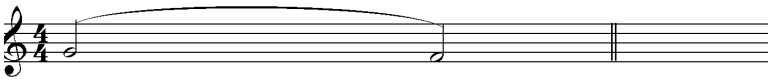
V: De Heer zij met u

G: Ook met u zij de Heer

GEBED

V. door Jezus Christus onze Heer

G: A - - - - - men.

SCHRIFTLEZING: Klaagliederen 3, 55-58 en Johannes 4,46b-54

LIED: De profundis

Tekst: Ida Gerhardt

Melodie: Geerten van de Wetering

PREEK

CANTATE BWV 38 van J.S.Bach: 'Aus tiefer Not schrei ich zu dir'

Koor

Aus tiefer Not schrei ich zu dir,
Herr Gott, erhör mein Rufen;
dein' gnädig Ohr' neig her zu mir
und meiner Bitt sie öffne.
Denn so du willst das sehen an,
was Sünd und Unrecht ist getan,
wer kann, Herr, vor dir bleiben?

*Uit diepe nood schreeuw ik tot u,
Heer God, verhoor mijn roepen,
laat uw genadige oor zich naar mij neigen
en zich openen voor mijn gebed!
Want als u zou willen kijken naar
de zonde en het onrecht dat gepleegd is,
wie kan dan, Heer, voor u staande blijven?*

Recitatief (A)

In Jesu Gnade wird allein
der Trost vor uns und die Vergebung sein,
weil durch des Satans Trug und List
der Menschen ganzes Leben
vor Gott ein Sündengreuel ist.
Was könnte nun
die Geistesfreudigkeit zu unserm Beten geben,
wo Jesu Geist und Wort nicht neue Wunder
tun

*Alleen in Jezus' genade zal er voor ons
troost en vergeving zijn,
omdat door Satans bedrog en list
het hele leven van de mensen
voor God een zondengruwel is.
Wat zou er nu vreugde kunnen geven
aan ons bidden als Jezus' geest en woord
geen nieuwe wonderen deden?*

Aria (T)

Ich höre mitten in den Leiden
ein Trostwort, so mein Jesus spricht.
Drum, o geängstigt Gemüte,
vertraue deines Gottes Güte,
sein Wort besteht und fehlet nicht,
sein Trost wird niemals von dir scheiden!

*Ik hoor midden in mijn lijden
een troostwoord dat mijn Jezus spreekt.
Daarom, o angstig hart,
vertrouw op Gods goedheid,
zijn woord staat vast en faalt niet,
zijn troost zal je nooit verlaten!*

Recitatief (S)

Ach! daß mein Glaube noch so schwach,
und daß ich mein Vertrauen
auf feuchtem Grunde muß erbauen!
Wie ofte müssen neue Zeichen
mein Herz erweichen!
Wie? kennst du deinen Helfer nicht,
der nur ein einzig Trostwort spricht,
und gleich erscheint,
eh deine Schwachheit es vermeint,
die Rettungsstunde.
Vertraue nur der Allmachtshand
und seiner Wahrheit Munde!

*Ach! hoe zwak is mijn geloof nog
en hoezeer moet ik mijn vertrouwen
op vochtige grond bouwen!
Hoe dikwijls moeten nieuwe tekenen
mijn hart verzachten!
Wat? ken je je Helper dan niet,
die maar één troostwoord hoeft te spreken
of daar verschijnt meteen, nog voordat je
zwakheid het vermoedt, het uur van de
redding. Vertrouw alleen maar op de
hand van de Almachtige en op de mond van
zijn waarheid!*

Aria (S, A, B)

Wenn meine Trübsal als mit Ketten
ein Unglück an dem andern hält,
so wird mich doch mein Heil erretten,
daß alles plötzlich von mir fällt.
Wie bald erscheint des Trostes Morgen
auf diese Nacht der Not und Sorgen!

*Wanneer mijn ellende als met kettingen
de ene ramp aan de andere smeedt,
dan zal mijn Heil mij toch redden,
zodat alles plotseling van mij af valt.
Hoe snel verschijnt de morgen van de troost
na deze nacht van nood en zorgen!*

- 6 -

Koraal

Ob bei uns ist der Sünden viel,
bei Gott ist viel mehr Gnade;
sein Hand zu helfen hat kein Ziel,
wie groß auch sei der Schade.
Er ist allein der gute Hirt,
der Israel erlösen wird
aus seinen Sünden allen.

*Al zijn er bij ons veel zonden,
bij God is veel meer genade,
aan zijn helpende hand komt geen einde,
hoe groot het gebrek ook is.
Alleen hij is de goede herder,
die Israël zal verlossen
van al zijn zonden.*

- de kinderen komen terug in de dienst -

GEDACHTENIS VAN DE GESTORVENEN

- gemeente gaat staan -

V: Wij noemen de namen van hen die gestorven zijn

LIED: LB 730

tekst: Mattheus Verdaasdonk (1 en 2)

tekst: Gerda Hoekstra - Vermunt / Rienk Lanooy (3)

melodie: Herman Strategier

- gemeente gaat zitten -

GEBEDSINTENTIES

VOORBEDEN – STIL GEBED – GEBED DES HEREN:

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschied
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

INZAMELING VAN DE GAVEN

De eerste collecte (rode zak) wordt gebruikt om de kosten voor pastoraat en eredienst te betalen. Hieronder vallen voor met name het gebruik van het kerkgebouw, traktementen en salarissen, kerkelijk bureau en communicatie.

Rekening Kloosterkerk: NL29 INGB 0000 0585 71

De diaconale collecte (groene zak) We collecteren vandaag voor het Kerk in Actie project in Soedan. Sinds op 15 april 2023 hevige gevechten losbarstten in Soedan, zijn honderden mensen omgekomen, waaronder onschuldige burgers. Meer dan 2,1 miljoen mensen zijn op de vlucht geslagen. Door alle onrust in de wereld krijgt dit relatief weinig aandacht in de pers. Samen met partnerorganisaties ter plaatse biedt Kerk in Actie noodhulp en zet zich in voor de bescherming van meisjes en vrouwen: in de chaos van de vlucht en overvolle opvanglocaties zijn zij kwetsbaar voor (seksueel) misbruik en mensenhandel. Deze collecte past bij één van de speerpunten uit het beleidsplan van de Diaconie: zorg voor vluchtelingen.

Rekening Stichting Diaconie Kloosterkerk: NL89 INGB 0002 8471 14

De deurcollecte (paarse zak) is bestemd voor de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk. Al 60 jaar zijn de cantatediensten een waardevolle traditie in de stad Den Haag. Wij streven ernaar om deze mooie traditie nog vele jaren voort te zetten: muziek op hoog niveau met professionele musici. Daarbij is uw financiële bijdrage om deze diensten in stand te houden noodzakelijk. Wij hopen dat u ons enthousiast wilt blijven steunen en wijzen u graag op de QR-code waarmee u een gift kunt doen. Vanwege de inflatie en stijgende kosten hebben wij het richtbedrag moeten verhogen naar € 15 per persoon. Uiteraard blijft ieder bedrag welkom. U kunt uw bijdrage ook overmaken naar rekeningnummer NL60 INGB 0001 9913 20 t.n.v. Stichting Cantatediensten Kloosterkerk.

Bij het overmaken van uw digitale bijdrage verzoeken wij u uw telefoon op stil te zetten. De verwerking van de digitale ontvangen bedragen is voor de administratie vrij eenvoudig als u de QR-code (staat ook in de liturgie) gebruikt of bij de overmaking duidelijk vermeldt om welke collecte het gaat.

-gemeente gaat staan-

SLOTLIED LB 315: 1 en 2

Tekst: Fedde Schurer

Melodie: Johannes Gijsbertus Bastiaans – ‘Straks groeten w’ onze moederstranden’

ZEGEN

G. A - men, a - men, a - - men.

ORGELSPEL:

Aus tiefer Not schrei' ich zu dir (BWV 686)

J.S. Bach

a 6 in organo pleno con pedalo doppio

Uit: Dritter Teil Clavierübung

Na de zegen kan wie naar het orgelspel wil luisteren weer plaatsnemen. Als u liever naar de wandelruimte of naar buiten gaat, houdt u dan rekening met het luisterplezier van de anderen? De genodigden zijn welkom bij de statafels in de wandelruimte. Zij krijgen een witte roos mee als teken van bemoediging en verbondenheid. Iedereen is van harte uitgenodigd voor een kopje koffie/thee en een gesprek. Voor kinderen is er limonade en water voor wie wil.

Scan de QR-code met de camera (app) van uw mobiele telefoon (of evt. een algemene QR-code scanner app).

Klik vervolgens op de link die u dan in beeld krijgt en kies dan de bank waarmee u overmaakt. Let op: maak geen gebruik van uw bank-app om de QR code te scannen, dan werkt de QR code alleen bij de ING.

De QR- code verdeelt uw gave automatisch als volgt:

30% pastoraat en eredienst - 50% diaconie - 20% onderhoud van de Kloosterkerk

Indien u de tekst van de preek wilt ontvangen kunt u deze over enkele dagen downloaden van de website: www.kloosterkerk.nl. Overigens kunt u de complete dienst de komende zes weken (nog eens) beluisteren en desgewenst downloaden via www.kerkomroep.nl. Wilt u een gesprek met de voorganger van vandaag naar aanleiding van de dienst, dan kunt u hem bellen of een e-mail sturen: 070-3244779 of e-mail: lanooy@kloosterkerk.nl

AGENDA

zondag 29 oktober	16.00u.	Allerzielenconcert
maandag 30 oktober	20.00u	Cursus inleiding in de Joods filosofie
dinsdag 31 oktober	20.15u	(On)Gewoon Bijbel lezen: Paulus
woensdag 1 november	12.45u	Pauzeconcert: Allerzielenconcert Concerto Valiante Vocaal ensemble Vokalisk o.l.v. Dody Soetanto, Leonardo Valiante (orgel)
	18.00u	Open Tafel – ‘Ontdek de andere kant van den Haag’, afsluitende bijéénkomst met ds.Jan Tom Schneider
donderdag 2 november	11.00-16.00u 20.00u	Kerk open i.v.m. Allerzielen ‘Onze kijk op ouder worden’
zondag 5 november	10.00 u.	ds. Aafke Zaal, met medewerking van het Kloosterkerkkoor o.l.v. Daniël Rouwkema

Zondag 29 oktober 2023 16.00u (Allerzielenconcert)

m.m.v.

Residentie Kamerkoor

Residentie Bachorkest

Bernard Loonen, tenor

Robbert Muuse, bas

Geerten van de Wetering, orgel

Jos Vermunt, dirigent

Rienk Lanooy, teksten

Programma:

Johann Sebastian Bach – Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir (BWV 131)

Anne-Maartje Lemereis – Spiegelcantate 'From the Deep'

Felix Mendelssohn Bartholdy – 'Aus tiefer Not schrei ich zu dir' uit Lieder mit Worten, bewerkt door Bernd Stegmann

Daan Manneke – 'De Profundis'

U bent van harte welkom om te genieten van de mooie muziek, een kaarsje te branden en degenen die wij missen te gedenken.

Toegang € 15.00 - € 25,00 (kaarten verkrijgbaar via www.bachensembles.nl)

Cursus "Inleiding tot de Joodse filosofie".

10 bijeenkomsten in de Kloosterkerk, oktober 2023-januari 2024 o.l.v. dr Rico Sneller.

Door de eeuwen heen hebben denkers van Joodse afkomst zich beziggehouden met vragen als: "wie of wat is God?", "kun je over God spreken of kun je God kennen?", "wat is de betekenis van het Jodendom voor de wereld?", "is er een universele ethiek?", "wat is de rol van het lijden?", enz. Het is fascinerend dat zij mensen met de meest uiteenlopende achtergronden hebben weten aan te spreken, 'religieus' of 'niet-religieus'. Een gemeenschappelijk kenmerk van Joodse filosofen is niet te geven, of het moest zijn dat ze — ieder op eigen wijze — de menselijke verantwoordelijkheid centraal stellen. Nog iets opmerkelijks: op clichés zijn ze nauwelijks te betrappen. In deze reeks voordrachten maak je kennis met belangrijke Joodse filosofen, van de middeleeuwse Maimonides tot de 20e-eeuwse Levinas. Voorkennis is niet per se vereist, maar een globale kennis van Jodendom en/of Westerse filosofie is behulpzaam. Voor aanmelding en meer informatie zie ricsneller.nl/inleiding-tot-de-joodse-filosofie Er bestaat een mogelijkheid de bijeenkomsten via zoom te volgen.

(On)gewoon bijbel lezen

'Die moeilijke Paulus', was de titel van een boek uit 1977 van Lucas Grollenberg dat in de jaren 80 erg populair was. Een goed gekozen titel, want de brieven van Paulus zijn ook moeilijk leesbaar. En toch gaan we in oktober vier avonden aan de gang met deze moeilijke schrijver uit het Nieuwe Testament. We verdiepen ons in wie hij was en wat hij deed, in de manier waarop hij het dagelijks leven van 'zijn' gemeenten probeerde te coachen, in zijn gesprek met het jodendom van de eerste eeuw en in hoe hij aankijkt tegen 'rechtvaardiging door het geloof'. Dit laatste thema is dan bovendien ook nog eens verbonden met de datum waarop het aan de orde komt: Hervormingsdag.

Allerzielen, donderdag 2 november.

Op 2 november is de kerk open tussen 11.00u - 16.00u voor mensen, die de rust en beschutting zoeken op deze bijzondere dag.

U bent welkom om bijvoorbeeld een kaarsje op te steken of in stilte uw dierbaren te gedenken.

Lezing en Lunch dinsdag 7 november

Raimond Giard komt ons vertellen over Ester, een Joods weesmeisje, dat een Perzische koningin werd. Het verhaal speelt zich af in de 5e eeuw v. Chr. Wat weten we eigenlijk over Ester en de tijd waarin ze geleefd zou hebben? Hoe historisch is dit epos en geeft het ons een betrouwbaar kijkje op de samenleving in die tijd? Waarom is dit zo'n apart Bijbelboek? Diverse thema's, die in dit boek aan de orde komen, blijken na ruim twee millennia nog hoogst actueel.

Onder meer voor de catering willen we graag het aantal deelnemers weten. Daarom vragen wij om u vooraf aan te melden via email: lezingenlunch@gmail.com. Uw deelname wordt dan genoteerd, maar u ontvangt geen bevestiging. Als u niet beschikt over email, dan kunt u zich ook telefonisch aanmelden bij Bert Schellekens op nummer 06-48948835.

In de crypt is plaats voor maximaal 30 gasten; dus meldt u snel aan.

Inloop vanaf 10.00 uur. Aanvang 10.30 uur. De (gewijzigde) bijdrage is € 10,00 contant, maar het mag ieder ander bedrag zijn.

Zondag 12 november 2023 - 17.00 uur – Choral Evensong

Choral Evensong met 'upper voices' van het Kloosterkerkkoor en Chorale Haganum

Dirigent: Daniël Rouwkema

Organist: Geerten van de Wetering

Liturg: Rienk Lanooy

De sopranen en alten van het Kloosterkerkkoor en Chorale Haganum trekken samen op in deze choral evensong. Tijdens de Evensong wordt een gebedstekst gezongen van Irene Cavanaugh, op muziek gezet door Richard Lloyd (1933-2021), in leven koorleider en organist in de kathedraal van Durham.

Het Magnificat en Nunc Dimittis (de cantica) klinken in een toonzetting van Sydney Watson (1903-1991), die werkzaam was in Christ Church Cathedral te Oxford.

De gezongen psalm is Psalm 67 'God be merciful unto us and bless us'.

Eenstemmig en meerstemmig vrouwenkoor – stelt u zich eens voor hoe dat klinken zal?

Kom luisteren en vier met ons mee.

TOELICHTING BIJ CANTATE BWV 38

Bach componeerde deze koraalcantate voor de 19e oktober 1724 op basis van één van de oudste en populairste koralen die Martin Luther samen met zijn muzikale compaan Johann Walther in 1524 in het Geystlich Gesangk Buchleyn te Wittenberg had publiceerd. Aus tiefer Not schrei ich zu dir is een berijmde parafrase van Psalm 130, die we ook in zijn Latijnse versie als De profundis clamavi kennen. Het lied werd tijdens Luthers begrafenis gezongen. Het ligt ook ten grondslag aan de oudste cantate die we van Bach kennen, BWV 131, Aus der Tiefen uit 1707. Dit lied uit de dageraad van de Reformatie behoorde standaard bij de éénentwintigste zondag na Trinitatis, waarvoor Bach de cantate van vandaag schreef; de bijbehorende evangelielezing was Johannes 4: 46-54, het verhaal van de hoveling, wiens zoon op sterven ligt, maar door Jezus wordt genezen. De cantate behandelt de centrale lutherse notie dat voor de zondige mensheid genade uitsluitend bij God en dus niet in allerlei rituele verrichtingen te vinden is. Zoals in koraalcantates gebruikelijk volgt Bach in het openingskoor en het slotkoraal letterlijk het eerste en laatste couplet van de koraaltekst; de tussenliggende recitatief- en aria-teksten zijn bewerkingen van de 'binnenverzen'.

Bij al die koraalcantates van Bachs tweede jaargang zult u zich ongetwijfeld vroeg of laat afvragen waarom die binnenverzen, die toch al metrisch en berijmd zijn, zo nodig moesten worden omgedicht, poëtisch geparafraseerd. Waren de oorspronkelijke koraalteksten niet zonder meer geschikt voor recitatieven en aria's? Een eerste argument is de mogelijkheid om de evangelielezing in de cantatetekst te betrekken. Maar er is meer. De consequente ritmiek, metriek en verslengte van koraalteksten is hinderlijk voor de vrije declamatie van recitatieven, die daardoor in een ongewenste cadans dreigen te vervallen; en voor aria's geldt dat de koraalteksten zich in het algemeen niet zullen lenen voor het hernemen van de eerste regels in een da-capostructuur. De 'ongeschiktheid' van de oude liedteksten blijkt echter vooral inhoudelijk van aard. De min of meer klassieke koralen ontberen meestal het piëtistische sentiment en de affectgeladen inhoud waaraan Bachs tijd, zijn superieuren en toehoorders behoefte hadden. Dat blijkt het scherpst wanneer je de oudste koraalteksten, die van Luther zelf, vers voor vers vergelijkt met wat Bachs tekstdichter er van maakt. Dan zie je bijvoorbeeld in de tekst van vandaag dat hij hoofdzakelijk Sündengreuel, ein geängstigtes Gemüte, Leiden, Trübsal, Ketten, Unglück, Satans Trug und List en een Nacht der Not und Sorgen toevoegt aan de van origine veel gedragener en theologisch diepergaande Lutherteksten. De oorspronkelijke teksten zijn, als ik mij een waardeoordeel mag permitteren, eigenlijk veel sterker.

Toelichting Eduard van Hengel

Zondag 26 november 2023 'Ach wie flüchtig, ach wie nichtig' (BWV 26)

Voorganger: ds. Rienk Lanooy

Dirigent: Jos Vermunt

Residentie Kamerkoor

Residentie Bachorkest

Digitale collecte m.b.v. QR-code: Stichting Cantatediensten Kloosterkerk

U kunt de QR-code scannen met de camera van uw mobiele telefoon en betalen bij de meeste Nederlandse banken. Daarnaast kunt u gebruik te maken van een bankoverschrijving naar rekeningnummer NL60 INGB 0001 9913 20 t.n.v. van de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk.

